

Signaalkaart *onderwijs*

De signaalkaart onderwijs is een **preventief** werkende vragenlijst om laagdrempelig vroegtijdig te signaleren of er mogelijk sprake is van een verstoorde **gedragsontwikkeling** of dreigende **sociaal-emotionele problematiek**. De uitkomst van de vragenlijst geeft decanen, docenten en begeleiders een handvat om **objectief** en gericht vragen te stellen en bij het signaleren van problematiek verdieping te zoeken.

Wat?

De signaalkaart brengt op een laagdrempelige wijze de persoonsgebonden en studiegebonden factoren in kaart alsook de risicofactoren vanuit de sociale omgeving. De signaalkaart bestaat uit een vragenlijst rondom mentale belastbaarheid en een digitale clustervragenlijst die de onderstaande 8 thema's uitvraagt.

Welke thema's maakt de signaalkaart inzichtelijk?

De vragenlijst geeft inzicht in de mentale belastbaarheid en de leefomgeving van de leerling/student. Deze vragenlijst is gebaseerd op recente wetenschappelijke inzichten op het gebied van studiesucces en mogelijke risicofactoren bij voortijdig schoolverlaten¹. Deze inzichten hebben ertoe geleid dat wij in de signaalkaart onderstaande factoren in kaart brengen:

1. Binding - *De mate van emotionele binding met ouders/opvoeders.*
2. Geborgenheid - *De aanwezige sfeer en omstandigheden thuis.*
3. Schoolsituatie - *De aanwezige sfeer en omstandigheden op school.*
4. Eigenwaarde - *Het gevoel van eigenwaarde of vertrouwen in zichzelf.*
5. Veerkracht - *De mate van flexibiliteit en aanpassingsvermogen.*
6. Spontaniteit - *De mate van onbezorgdheid en impulsiviteit.*
7. Wereldbeeld - *De wijze waarop iemand in de wereld staat (beleving van de huidige realiteit).*
8. Onbevangenheid - *Beeld van de eventuele of mogelijke traumatische ervaringen.*

Hoe?

Iedere onderwijsinstelling werkt met een signaleringssysteem of een leerlingvolgsysteem om risicojongeren te signaleren of om bijvoorbeeld de overdracht van VO naar MBO goed te laten verlopen. De door ons ontwikkelde signaalkaart kan hier een standaard onderdeel zijn. De signaalkaart is een digitale vragenlijst die de leerling/student zelf invult. De duur van het maken van deze vragenlijst is ongeveer 10 minuten. Om de gedragsontwikkeling van de leerling/student te volgen kan de signaalkaart gedurende de opleiding op meerdere momenten worden ingezet en kan zorgbehoefte waarnodig worden bijgesteld.

¹ Zoals: (Eiffers, 2011), (Warp, 2009), (Bruinsma, 2003), (Stretch, 2005), (Ministerie OCW), (Feltzer, M. J. A. & Rickli, S. G., 2009), (Vansteenkiste, Soenens, Sierens, Lens, 2005).

Grafische weergave Signaalkaart

Leerling: Dhr. Jamal Verkerk
School: Dijkzicht College
Datum: 2 augustus 2013

Legenda

 Begeleidingsnoodzaak

 Begeleidingsbehoefte

 Geen tot lage begeleidingsbehoefte

Signaalkaart Jamal

Leefomgeving

Onderstaand wordt de leefomgeving van Jamal uitgebeeld. De oranje en rode figuren vragen om extra aandacht of begeleiding.

Binding

Geborgenheid

Schoolsituatie

Eigenwaarde

Veerkracht

Spontaniteit

Wereldbeeld

Onbevangenheid

Mentale belastbaarheid

Onderstaand wordt de verhouding tussen de draagkracht en de draaglast van Jamal weergegeven. Wanneer de wijzer op oranje of rood staat vraagt dit om extra aandacht of begeleiding.

